

Warszawa, dnia 13 lutego 2019 r.

Bilans płatniczy Polski w grudniu 2018 r.

Miesięczny bilans płatniczy został oszacowany przy wykorzystaniu danych z miesięcznych i kwartalnych sprawozdań polskich podmiotów uczestniczących w obrotach z zagranicą, z badań statystyki publicznej oraz z administracyjnych źródeł danych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

W grudniu 2018 r. saldo rachunku bieżącego było ujemne i wyniosło 6,0 mld PLN. Na jego wartość złożyły się ujemne salda dochodów pierwotnych (6,7 mld PLN), obrotów towarowych (5,7 mld PLN) i dochodów wtórnych (1,4 mld PLN) oraz dodatnie saldo usług (7,8 mld PLN). W analogicznym miesiącu 2017 r. saldo rachunku bieżącego było również ujemne i wyniosło 5,7 mld PLN. Łączne saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w analizowanym miesiącu było dodatnie i wyniosło 7,1 mld PLN.

Oszacowana wartość eksportu towarów wyniosła 68,7 mld PLN, co oznacza wzrost o 3,0 mld PLN, tj. o 4,5% w stosunku do analogicznego miesiąca 2017 r. W omawianym okresie odnotowano wzrost sprzedaży za granicę samochodów ciężarowych, komputerów, odzieży i obuwia oraz koksu. Wartość importu towarów w porównaniu z grudniem 2017 r. zwiększyła się o 3,7 mld PLN, tj. o 5,2% i osiągnęła poziom 74,4 mld PLN. Wzrost ten to przede wszystkim zwiększenie wartości dostaw ropy naftowej i pozostałych paliw, towarów konsumpcyjnych trwałego użytku oraz używanych samochodów osobowych. Deficyt w obrotach towarowych wyniósł 5,7 mld PLN. W analogicznym miesiącu 2017 r. saldo obrotów towarowych było również ujemne i wyniosło 5,0 mld PLN.

Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 22,1 mld PLN i w porównaniu do grudnia 2017 r. wzrosły o 2,0 mld PLN, tj. o 10,1%. Wartość rozchodów wyniosła 14,2 mld PLN i wzrosła o 0,8 mld PLN, tj. o 5,7%. Na dodatnie saldo usług w wysokości 7,8 mld PLN złożyły się dodatnie salda pozostałych usług (3,4 mld PLN), usług transportowych (3,0 mld PLN) oraz podróży zagranicznych (1,4 mld PLN).

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 6,7 mld PLN i w porównaniu do analogicznego miesiąca 2017 r. poprawiło się o 1,0 mld PLN. O wysokości tego salda zadecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (6,2 mld PLN). Dochody zagranicznych inwestorów bezpośrednich z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach wyniosły 5,8 mld PLN. Na pozycję tę złożyły się: dywidendy (3,4 mld PLN), dodatnie reinwestowane zyski (1,3 mld PLN) oraz naliczone odsetki od instrumentów dłużnych (1,1 mld PLN). Na ujemną wartość salda dochodów z inwestycji wpłynęły również dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych (1,1 mld PLN) oraz naliczone odsetki od pozostałych instrumentów dłużnych wykazywanych w pozostałych inwestycjach (0,8 mld PLN), w przeważającej części od otrzymanych przez polskie podmioty kredytów. Saldo wynagrodzeń pracowników było ujemne i wyniosło 1,0 mld PLN.

Napływ środków z Unii Europejskiej wyniósł 14,4 mld PLN, z tego 13,4 mld PLN zarejestrowano w rachunku kapitałowym. Na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego wpłynęło 10,7 mld PLN, pozostałe 2,4 mld PLN wpłynęło na Fundusz Spójności. W rachunku bieżącym napływ środków wyniósł 1,0 mld PLN, z tego 0,8 mld PLN przypadło na Wspólną Politykę Rolną. W grudniu 2018 r. zapłacono składkę w wysokości 2,6 mld PLN. Po uwzględnieniu zapłaconej składki saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 11,8 mld PLN.

Rachunek finansowy

Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

W grudniu 2018 r. wartość inwestycji nierezydentów w Polsce zmniejszyła się o 10,8 mld PLN.

Inwestycje bezpośrednie nierezydentów zmniejszyły się o 8,8 mld PLN. Istotnie na wysokości salda tej pozycji wpłynął spadek zobowiązań rezydentów z tytułu instrumentów dłużnych w kwocie 16,0 mld PLN (odpływ kapitału). Polskie firmy zmniejszyły swoje zadłużenie wobec inwestorów zagranicznych, zarówno z tytułu kredytów handlowych, jak i pozostałych instrumentów dłużnych. Spadek ten nie został zrekompensowany wzrostem wartości akcji i innych udziałów o 5,9 mld PLN oraz dodatnimi reinwestycjami zysków w wysokości 1,3 mld PLN.

Saldo zagranicznych inwestycji portfelowych było dodatnie i wyniosło 0,3 mld PLN. Nierezydenci zmniejszyli o 1,2 mld PLN wartość swojego portfela obligacji Skarbu Państwa przede wszystkim wyemitowanych na rynek krajowy. Jednocześnie wzrosły o 1,0 mld PLN inwestycje nierezydentów w obligacje wyemitowane przez sektor przedsiębiorstw i sektor bankowy. Saldo inwestycji nierezydentów w udziałowe papiery wartościowe było dodatnie i wyniosło 0,5 mld PLN.

Inwestycje nierezydentów w instrumenty ujęte w pozostałych inwestycjach spadły o 2,2 mld PLN. Największy wpływ na spadek pozostałych inwestycji miał sektor bankowy, którego zobowiązania zmniejszyły się o 6,5 mld PLN, przede wszystkim z

tytułu otrzymanych kredytów długoterminowych. Sektor rządowy również zmniejszył swoje zobowiązania, głównie z tytułu kredytów otrzymanych od organizacji międzynarodowych, o 1,9 mld PLN. W tym samym czasie zwiększyły się zobowiązania zagraniczne NBP (głównie z tytułu pasywnych transakcji *repo*) oraz pozostałych sektorów (przede wszystkim z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek) odpowiednio o 4,6 mld PLN i 1,6 mld PLN.

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Ujemne saldo inwestycji rezydentów za granicą (spadek aktywów) wyniosło 0,6 mld PLN.

W inwestycjach bezpośrednich odnotowano wzrost aktywów (odpływ kapitału) w wysokości 1,6 mld PLN, głównie z tytułu instrumentów dłużnych o 1,8 mld PLN.

Saldo inwestycji portfelowych polskich podmiotów było ujemne i wyniosło 0,1 mld PLN. Należności rezydentów z tytułu udziałowych papierów wartościowych spadły o 1,0 mld PLN i nie zrekomensowały tego wzrost aktywów w postaci dłużnych papierów wartościowych o 0,9 mld PLN.

Saldo pozostałych inwestycji było ujemne i wyniosło 11,1 mld PLN. O jego wysokości zdecydował spadek aktywów zagranicznych sektora bankowego o 9,5 mld PLN, głównie z tytułu rachunków bieżących i lokat w bankach za granicą.

Transakcje własne NBP oraz transakcje zrealizowane na rzecz klientów NBP spowodowały wzrost wartości aktywów rezerwowych o 10,9 mld PLN.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za styczeń 2019 r. zostaną opublikowane 18 marca 2019 r.

Dane bilansu płatniczego za III i IV kwartał 2018 r. oraz poszczególne miesiące drugiego półrocza 2018 r. zostaną opublikowane 29 marca 2019 r.

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego począwszy od danych za styczeń 2004 r. są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_m.xlsx

Dane miesięcznego bilansu płatniczego zostaną również opublikowane w Biuletynie Informacyjnym NBP.

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego począwszy od danych za I kwartał 2004 r. są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_q.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego począwszy od danych za I kwartał 2004 r. są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_q_PLN.xlsx

Opis bilansu płatniczego za III kwartał 2018 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/Publikacje/Bilans_platniczy/bilans_platniczy2018_3.pdf

Bilans płatniczy

w mln PLN

	2017	2018		Dane skumulowane	
	XII	XI	XII	I 2017-XII 2017	I 2018-XII 2018*
Rachunek bieżący	-5 686	-1 036	-6 011	3 162	-14 754
Saldo obrotów towarowych	-5 024	-955	-5 747	6 100	-20 656
Eksport	65 717	86 308	68 673	859 529	911 861
Import	70 741	87 263	74 420	853 429	932 517
Saldo usług	6 573	8 234	7 833	76 384	93 622
Przychody	20 023	22 558	22 050	220 718	248 356
Rozchody	13 450	14 324	14 217	144 334	154 734
Saldo dochodów pierwotnych	-7 763	-7 815	-6 719	-78 791	-82 188
Przychody	4 283	2 429	3 417	49 744	46 269
Rozchody	12 046	10 244	10 136	128 535	128 457
Saldo dochodów wtórnych	528	-500	-1 378	-531	-5 532
Przychody	2 080	1 887	2 016	25 824	24 143
Rozchody	1 552	2 387	3 394	26 355	29 675
Rachunek kapitałowy	11 072	3 034	13 080	25 013	44 688
Przychody	11 330	3 476	13 408	27 012	48 725
Rozchody	258	442	328	1 999	4 037
Rachunek finansowy	1 134	5 232	10 159	-4 996	22 976
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3 417	-1 741	1 580	15 673	696
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	651	-2 848	-242	6 227	-2 080
Instrumenty dłużne	2 766	1 107	1 822	9 446	2 776
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	2 377	-1 170	-8 839	39 718	33 360
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	6 678	-408	7 163	36 401	32 424
Instrumenty dłużne	-4 301	-762	-16 002	3 317	936
Inwestycje portfelowe - aktywa	-544	-291	-66	4 972	1 418
Udziałowe papiery wartościowe	-509	-639	-1 034	592	-5 156
Dłużne papiery wartościowe	-35	348	968	4 380	6 574
Inwestycje portfelowe - pasywa	1 682	-3 334	296	23 319	-13 306
Udziałowe papiery wartościowe	-899	718	477	5 537	3 466
Dłużne papiery wartościowe	2 581	-4 052	-181	17 782	-16 772
Pozostałe inwestycje - aktywa	2 782	-1 823	-11 061	24 236	21 537
NBP	2	0	2	-990	0
Sektor rządowy	14	-60	4 281	67	4 556
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	2 000	-2 301	-9 538	1 942	12 468
Pozostałe sektory	766	538	-5 806	23 217	4 513
Pozostałe inwestycje - pasywa	-3 873	1 360	-2 237	-48 228	-3 299
NBP	-8 765	8 021	4 594	-43 445	8 044
Sektor rządowy	81	-561	-1 947	-2 771	-4 414
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	588	-7 075	-6 525	-9 885	-13 235
Pozostałe sektory	4 223	975	1 641	7 873	6 306
Pochodne instrumenty finansowe	-543	-1 022	-1 927	-4 516	-10 484
Oficjalne aktywa rezerwowe	-3 792	6 965	10 853	-30 552	26 564
Saldo błędów i opuszczeń	-4 252	3 234	3 090	-33 171	-6 958

* Dane wstępne

** Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Bilans płatniczy

w mln EUR

	2017	2018		Dane skumulowane**	
	XII	XI	XII	I 2017-XII 2017	I 2018-XII 2018*
Rachunek bieżący	-1 354	-240	-1 400	654	-3 389
Saldo obrotów towarowych	-1 196	-222	-1 340	1 403	-4 832
Eksport	15 641	20 058	16 005	201 898	213 912
Import	16 837	20 280	17 345	200 495	218 744
Saldo usług	1 564	1 914	1 827	17 947	21 966
Przychody	4 765	5 243	5 140	51 870	58 236
Rozchody	3 201	3 329	3 313	33 923	36 270
Saldo dochodów pierwotnych	-1 848	-1 816	-1 566	-18 569	-19 228
Przychody	1 019	565	796	11 640	10 886
Rozchody	2 867	2 381	2 362	30 209	30 114
Saldo dochodów wtórnych	126	-116	-321	-127	-1 295
Przychody	495	439	470	6 073	5 665
Rozchody	369	555	791	6 200	6 960
Rachunek kapitałowy	2 635	706	3 048	5 915	10 439
Przychody	2 696	808	3 125	6 385	11 383
Rozchody	61	102	77	470	944
Rachunek finansowy	270	1 214	2 369	-1 211	5 384
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	813	-406	368	3 701	139
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	155	-663	-57	1 465	-503
Instrumenty dłużne	658	257	425	2 236	642
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	567	-272	-2 061	9 258	7 843
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 590	-95	1 669	8 496	7 601
Instrumenty dłużne	-1 023	-177	-3 730	762	242
Inwestycje portfelowe - aktywa	-129	-68	-15	1 134	353
Udziałowe papiery wartościowe	-121	-149	-241	121	-1 200
Dłużne papiery wartościowe	-8	81	226	1 013	1 553
Inwestycje portfelowe - pasywa	401	-774	69	5 471	-3 088
Udziałowe papiery wartościowe	-214	167	111	1 294	819
Dłużne papiery wartościowe	615	-941	-42	4 177	-3 907
Pozostałe inwestycje - aktywa	662	-423	-2 578	5 648	5 074
NBP	0	0	0	-229	2
Sektor rządowy	4	-14	998	16	1 061
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	476	-534	-2 223	447	2 915
Pozostałe sektory	182	125	-1 353	5 414	1 096
Pozostałe inwestycje - pasywa	-924	315	-522	-11 231	-852
NBP	-2 087	1 864	1 071	-10 135	1 780
Sektor rządowy	19	-131	-454	-649	-992
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	139	-1 644	-1 521	-2 319	-3 135
Pozostałe sektory	1 005	226	382	1 872	1 495
Pochodne instrumenty finansowe	-129	-238	-449	-1 062	-2 455
Oficjalne aktywa rezerwowe	-903	1 618	2 529	-7 134	6 176
Saldo błędów i opuszczeń	-1 011	748	721	-7 780	-1 666

* Dane wstępne

** Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.